

ՕՐԱԿԻՑ ԶՄԵԼԵՆԻԱՅՑ

ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԶՄԻՒՌՆԻԱ , 22 ՅՈՒՆՎԱՐԻ

ՔԱՂԱՔԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Եւրոպայի ուշադրութիւնը միշտ Իտալիայի խնդրայն վրայ հաստատեալէ , որ մօտ օրեքս նոր կերպարանք մը սփացաւ , կամ լաւ ես է ըստ լանոր կարգագրութեան կերպը յայտնուեցաւ :

Կաբուլէոն կայսրը սրբազն պապին նամակ մը գրած է , զոր Փարբղի Ո՞նիլէօր օրագիրը կը հրատարակէ , և որուն մէջ Կորին Վեհափառութիւն խրատ կու տայ Պիոս Խներորդին որ կամաւ բարե համաձի թողտալլումանիսյի աստամբեալ նահանգները , և հոգ տանի պապական միւս երկիրները հաստատուն պահելու իւր իշխանութեանը ներքեւ :

Կայսերական այս նամակին թարգմանութիւնը
առ աջակայ յօդուածոյս վերջը կըդնեմք, յօրդու-
րելով մեր ընթերցազները՝ որ ուշադրութեամք
կարդան զայն, քանզի խիստ նշանաւոր գրուած
մընէ և մ.ծ ու վշտալի ազդեցութիւն մը ըրաւ
պապտական կուսակցութեան վրայ :

Գաղզիոյ կայսեր քաղաքական ընթացքը, ըստ
վիսյութեան ծանրակիտ օրոտրութեանց և մօտ
օրերս պատահած անցքերուն նայելով, այս վեր
ջն ժամանակներս շատ փոխուեցաւ ՚ի նպաստ
աղատութեան դժբաղդի թաղիոյ : Կըհատաւ
տեն թէ արտաքին գործոց տեսուչ Վալէվաբի
կոմմին իւր պաշտօնէն հրաժարիլը այս պատճա-
ռաւ է . վասնզի յիշեալ երեկի պաշտօնեան
կու գէր որ Ա իլլաֆրանքայի դաշնագրութեան
համեմատ՝ թաղիոյի անկեալ վեհապետները
գարձեալ իրենց աթոռոցն վրայ հաստատուին :
այնինչ կայսեր գաղափարները այս քաղաքակա-
նութեանը դէմեն այժմ՝ ՚արձեալ կըտեսնեմը
որ ՚Նուրինոյի մէջ ՚բարուր կամսին յանձնեաւցաւ
Արտենիոյ կառավարութե ստանձը : Եյս բանը
ևս ապացոյց մը կըհամորուի ՚աղջիոյ քաղաքա-
կան ընթացքին փոխուելուն և ՚իշմանէի կա-
ռավարութեան հետ համաձայնելուն : ՚աց
յայտանէ, զինի հրատարակութեան ՚Պանը և

Տերութեանց ժողովը՝ կոչուած հռչակաւոր տետրակիմին զոր Գաղղիոյ կառավարութիւնը չու գեց ամեննին հերքել, կըտեսնեմք թէ Եղիզեպոյ և Պաղպիոյ կառավարութեանց մէջ գրեթէ կատարեալ համաձայնութիւն մը կըտիրէ 'ի մասին իտալիոյ գործոց կարգադրութեանը :

Տերութեանց դեսպանածովղվյն գումարումը
երկբայելիք է առայժմ։ Վայց թէ գումարուեր
է և թէ չէ գումարուեր։ Հաստատութեամբ
գիտեմք հիմա թէ Որումանիան պատպահան իշխա-
նութեանէն ազատեցաւ։ Առումի միւս վիճակաց
վրայօք խօսելով, գեւարին կերեկ մեզ, որ
Ֆիշտ վերցիշեալ տետրակին առաջարկութեանը
համեմատ կարգագրուին մօտ ժամանակներս,
այսու ամենայնիւ համոզեալ եմք թէ, քանի որ
հոգեոր և աշխարհական իշխանութիւնները իրա-
րու հետ շփոթեալ պիտի մնան ընդդեմ վար-
դապեառութեան սրբոյ Վւետարսնին և ընդդեմ
բանաւոր մոտաց։ այսինքն քանի որ քահանայ-
ները պիտի յամարին հոգեորապէս և մարմնա-
ւորապէս տիրելե բանութիւննեցընել իտա-
լացի ժողովրդոց կրոց, ինչպէս որ ցաւակցութը
կրկարգանքը լաւ պատրիօն տանին անուանեալ գրքոյն
մէջ, անհնարին է որ հանգարտութիւնը հաս-
տառուի պատպահան երկիրներուն մէջ։

Այս ճշգրտութիւնը ծածկեալ չէ մեծ տեղութիւններէն ; և Գաղղիոյ կառավարութիւնը ամենէն աղէկ պիտէ և կրծանացէ . բայց դիւրին չէ գարերէ ՚ի վեր հաստատեալ անկարգութիւնները և նախապահաջարումները քիչ ժամանակուան մէջ ուղել և բարեկարգել :

Աարիստէն յունվարի 3-15էն գրուած որոշական լուրերը կը ծանուցաննեն թէ Ապանիացիները նշանաւոր յաղթութիւն մը ըսեր են Աարոգ ցիներուն վայ և Քապօ Նէկրօ ըսուած լւաան սիրեր են . ուսկից դիւրին է ՚Իէզուան Քաղաքը պաշտպաննող դիրերը գնդակուել . յապատերազմին մէջ Ապանիացիները միայն 300 հոգի վիրաւոր և սպանեալ ունեցեր են , իսկ թշնամոյն կարուստը շատ մեծ է եղեր .

— Եհաւասիկ թարգմանութիւնը նոյմակիցն է Առց
Կաբոլէն կայսր զբած է առ պատն Հռոմի :

Արքազան Հայր ,
Նամակը զօր Զեր Արքազնութիւնը համեցաւ
գրել ինձ յերկրորդումն գեկտեմբերի , ուստի
կապէս շարժեց իմսիրու և կըպարտաւորիմկառ
տարեալ անկեղծութեամբ պատասխանն լձեղ՝
մասին վատահութեանն զոր կըցուցընէք իմար-
դարասէր և հաւատարից զգացմանց վրայ :
Ծէ պատերազմին ժամանակը և թէ պատե-
րազմին ետե , իմծանը մտածմունքներէս մէկը՝
Եկեղեցւոյն վիճակաց կացութիւնը եղաւ . և
անշուշտ ՚ի մէջ զօրաւոր պատճառաց որոնք
հարկագրեցին զիս շուտով հաշտութիւն ընել ,
պէտք է թուել երկիրը զոր ունէի թէ ըլլայ
որ յեղափողութիւնը օր ըստ օրէ ևս առաւել
սասականայ և զօրանայ : Եղած լմբնցած գործ-
քերը անողագելի տրամաբանութիւն մը ունին
ուստի թէպէտե ոուրբ գահին համար անձնա-
նուէր զգացմունք ունիմ , թէպէտե իմ զօրբա
շուստի մէջ պատրաստ կըմնային և կըմնան , այ-
սու ամենայնիւ չէի կրնար ազատ մնալ կերպ մը
երաշխաւորու թէնէ վասն հետեւութեանց աղ-
գային շարժման , որ Խտալից մէջ գրգռուեցաւ
Լուսորից գէմհրատարակուած պատերազմին :

ԵԿԱԶՈՒ, ՃՐՄԲԵՅ

ԳԻՉ ԱՏԱԿՈՒՆ ՇԱՏ ԲԱՌ ՀԱՀԵԼՈՒ

Ամենավայրէց աղքայինք մէր, ներկայք ՚ի Հայոց =
(Հայունակութիւն, 1)

Այսոր վրայ մեծ ծիծաղմի էր փրթռոց, ժամանակը սուղէ և գացածը յետ չդար, ամեն մորդ չըպուի կրիսէ ամիս, ան ալ ժամանակ ունի, ու աս ըրածս ալ ժամանակ, մարդս օրը երկու սահամթ օլսուն հոգիոր և մարմնաւոր կիրք և լրագիր որ չկարգոյ ի՞նչ կէս մարդ կրնայ համարվիլ ըսաց, ատար վրայ մարդուն հետ ընտանեցանք, բայց չեմ գիտեր թէ վայրենին ես էի թէ չե ինքը, վերջապէս կրօնքի մասին առագերեց մի էր չըսեմ. վարդապէտ էր, բարօյականի մասին վարժադեատ, ազատ գիտութիւններուն մէջ փիլիսոփայ մի, քաղաքականութեան մէջ առ աշխին քաղաքագէտ մի, աշխարհագրութեան մէջ՝ քանի մը հեղ բոլոր աշխարհքը պարտող հետաքրքիր ճամփորդ մի, ու վանահամթով ալ վիս քիւլշանձի մի, իր ուղղացի ըլլալս հարցաւ, ու պաշարցից մեր քաղաքին ամեն ձեւերը պատմել, հաւասար որ ես անոնց շատը չեի գիտեր, իսի իրեն տետեխս ըսածը, զանքիւլշանձ

Ճի մին ես . ի՞նչ պէտք է այդ բաները . ան ալ
դարձու մեր առաջին խօսքը միզի ըստել ամեն
մորդ կըծնի միեւնոյն պարտականութեան ներքը .
և Ասուած որ մարդս զատեր է հայվաննէն ,
պէտք է մարդս ալ զատիք գործով . անոր հա-
մար պէտք է ամեն բան գիտեալ , ինչ որ մէկ
մարդս կրնայ գիտեալ . Այս խօսքս տահա շատ
պիտոր քչը , մէկմի ալ խարթանը և կաւ ըսաց ,
Շօն . տահա | աթէքիէ հասնելու համար քսանե
հինգ միլ ձամբայ ունինք , ու Խոկէնտերուն ալ
քեօմուր չկայ , | աթէքիէ քանի՞ մի չքեօմուր
առեւելք նէ մինչ Ուերսին կըտանի . հեմէն ձե-
պէն քուրշուն քալէմ մի հանեց ու բանի մի
թագիդէ թուղթին վրայ երերցընելով 5650 հօ-
խայ քեօմուր որ առնես | աթէքէն նէ , մինչ
Ուերսին հերիք է , պատասխանեց : Ես գիտայ
որ գրածը ըստիսամի պէս բան մի էր , ամմա
ըստիսամը մինակ չորս հօխայ սոխը քսանական
փարայէն շղուուշկընէ ցցց կուտայ տէի գի-
տէի , անպարը եղած քեօմուրը չկըտած քանի
հօխայ ըլլալը և անկէ Ուերսին կրակը քանի հօ-
խայ քեօմիւր լիցին նէ վափուը հոն կըհասնի
ալ պէլլու կընեն , մինչեւ ան օրը չէի գիտեր :

Երբոր տեղհաստնք , այս բանը մեր Հայերուն
ամենն ալ գիտեն ու ես չեմ գիտեր ըսի , ու
ելայ շտա վարպետ կարծուած զույումձին մի
ուժ պնդուի : ան թէ : մինչեւ

Թփիսին հարիւր արշուն չինե՞ս ,քանի՞ տրամարդ
ծաթ բերեմ նէ հերիք է : Շշմարիտ 400 տրամ-
չիրցաւ ըսել , ես ի՞նչ գիտեմ պատասխանեց ,
արծոթ բեր՝ քանի որ երթայ անէ . մալլ բուկդ
է՞ մի ոսած ինձի :

Իշտէ աս է եղեր կարդալ գրելուն տուած,
հացը ու փողչաձին պարտական ըլլալուն ճամ-
բան , զաննս գոթ պասով հասկրցաք մեր մարդ-
ըլլալուն ու անոնց ալ մարդ ըլլալուն ֆազելէ՝
թը : Դուն կուզես խեէ , կինէ ըսէ քի , ի՞նչ կըլլոյ
եղեր , ան զույսումձին անօթի է մնացեր չէնէ-
ծարաւ . անօթի ծարաւ չէ մնացեր ամեա , ամ-
մային այ ամման կայ ան աւ տի ունէմ :

Ոստերսօր մի բրուսիացի գօնսոլօզին խանէն
էի . երկու մաւրացկան եկան . ու իրենց բրու-
սիացի ըլլաշնին հաստատելով ողպամո թիւն ու-
ղեցին , գօնսոլ պէկն ալ հրամայ'ց որ ստակ
տան , և ամեն մէկն սենէթ առնեն . և անի փա-
րայ առնենուն վկայակիան . ես մարտվու խնտացին
անոնք ոչ գիտեն ոչ ալ մի օջիւր , դուք
տի գրեք ու դուք տի պահեք . ատկէ ի՞նչ սէմէ-
րէ , ես այս կըմտառայի . մէկն պատասխանե-
ցին թէ , հրամայեցէք թուղթ և գրիչտան գը-
րեմք . անխտէ արվլցաւ . ու զեցի նայել թէ սա
Փրէնկէլար գիրն ալ մեր հայերէնին պէս ամեն
մարդու գրածը իր քէֆին պէս , չէշիտ չէշիտէ,
որ չորնալէն ետև չկարգացիլիք . ինչպէս որ արա-
լիս օտար աղգելը ձեռքերնին հայերէն փողի

պստամբութիւնը չտարածի . և Կարիկալուի գորապետին իւր պաշտօնէն հրաժարիլ՝ հաստատուն յարձակումէ մը սրհպաննեց (Նդանան :

Եյժմոր գեսագանաժողովը գումարուելու վրայ
է, տէրութիւնները չեն կրնար չժանաչել սուրբ
Գահին անհակառակելի իրաւունքը զօր ունի Ու-
մանխայի վրայ՝ այսու ամենայնիւ հաւանական է
որ պիտի չու զեն զինու զօրաւթեամբ հնագանդէ-
ցընել պայի : Ասնզի եթէ այս հնագանդութիւ-
նեաք բերուելու ըլլար օգնութեամբ օտար զօ-
րաց, պէտք էր տակաւին երկար ժամանակ զին-
ուորական կերպիւ տիրել Ուսմանխայի : Եւ սյա-
քանը պիտի անուցանէր իտալացի ժողովուգետն-
ութ մասին ատելութիւնները և որակալութիւն-
ները, Նմանապէս զնախանձը մեծ տէրուենեանց-
ուստի ըսել է որ այս ընթացքով պիտի մշտնչե-
նաւորուէր գրգռնութիւնը, վիշտը և վախը :

Ի՞նչ կը մնայ ուրեմն այժմ ընել վասնզի վեր ջապէս այս անհաստատ կացութիւնը չի մը շիրնաը մըշանցնաւոր կերպիւ տե ել ։ Ո կի ծանրապէտ քննելց գդժուարութիւնները և վտանգները ու ըիշ զանազան կարգ ագրութեանց՝ կը պարտաւորիմ ըստ ձեզ մտերիմ ցաւակցութեամբ սրտի, թէ պէտք է որ հրաժարիք ապստամբեալ նահանգաց տիրապետութենէն ։ Թէ պէտե վշտալի է այս որոշումը, սակայն կերեի ինձ թէ սուրբ Գահին ճշմարիստ օգտիցը ամենէն համեմատը և յարմարը այս է ։ Եթէ ձեր սուրբ Հայութթիւնը ի շնորհս Եւրոպայի անդորրա թեան, ձեռքեր նիդ քաշել ուղեք յիշեալ նահանգներէն, որ 50 տարիէն ի վեր այնքան նեղութիւն կը պատճառեն ձեր կառավարութեանը, և անոր փոխարէն խնդրելու ըլլաք Եւրոպայի տէրութիւններէս որ երաշխաւոր ըլլան ձեզ մնացած երկիր ները ձեր ձեռքէն չի լլելուն, եթէ այսպէս ընեք տարակցյա չունիմ թէ բարեկարգութիւնը անմիջապէս պիտի վերագառնայ ։ Յայնժամ ձեր սրբայրութիւնը պիտի ապահովցընէ երախտագէտ Կատալուային երկարաւուն հաշտութիւն մը և սուրբ Գահին Նկեղեցւոյն վիճակները ։

Վիրելի է ինձ հաւատալթէ Զեր Արքակնու
թիւնը պիտի չխնալի իմ գգացմանցս փրայ . այլ
քաջ գետնալով իմ կացութեանս դժուարու
թիւնը , բարեմիտ մեկնութիւն մի պիտի տայ
իմ համարձակ խօսքերուս , միտքերնիդ բերելով
ինչ որ ըրի հռոմէական կրօնին և անոր օդոս
ատափայլ գլխոյն համար :

Առանց բան մը պահելու ահա համարձակապէս
յայտնեցի իմ դատողութիւնս , անհրաժեշտ
հարկ համարելով որ գիտնաք զայն նուի քան
զբու մարումն գեսականաժողովով ։ Բայց կազա
չք մը զՁեր Արքազնութիւնը որ հաւատաք , թէ
որպէս և ըլլայ ձեր մասց սրոշումը , անիկա

սլիմակի չփոխնէ առևելներին իւր ընթացքս զոր ունեցայ միշտ ձեզի համար :

Ըստհակալ ըլլուլով Արքազնութեան ձերում
վասն առաքելովան օրհնութեանն զոր յուղար-
կեցիք կայսրուհի սյն , կայսերական իշխանին և
ինձ սկզբորոշեմ ձեզ իմ խորին յարգ անքա :
Զերում Արքազնութեան

ՂԵՐԱՄԵԱՆԿՈ ՄՐԴԻ
ԴԱԿԱՐԱՐԻ ԱՊԱԼՈՎՈՐ , 31 ԴԵԿ . 1859 : ՆԱԲՈՒԼԵԱՆ

Ենթանկեն առենվասի 12-24 ամսաթրությ կը

¶ սնունէն յունքարի 12-24 ամսաթուուլ զը
ծանուցանեն թէ Անդղիս բարլամէնթը սովորա-
կան հանդիսիւ բացուեր է, և այս տռ.թիւ օգոս-
տափառ թագու հին գահախօսութիւն մը ըրեր
է, որուն գլխաւոր մասունքը հետևեալներն են։
Ո իլորտք և տեարք ,

Օտար տէրութեանց հետ ունեցած յարաբերութիւններս միշտ բարեկամական և գոհացուցիչն ։ Իարլամէնթին ետքի գումարումը լմբնաւրուն, իմաց տուած էի ձեզ թէ տեղեկութիւններ խնդրուած էին ինձմէ գիտնալու համար թէ, 'ի գիտուածի որ Աշւրոպայի մեծ տէրութիւնները Սովհրդակցութիւն մը լնել ուղեն հաստատելու համար զիարդագրութիւնները 'ի մոսին Խտալիոյ ներկայ վիճակին և անորապագայ սրպիսութեանը, կը համիմ լիազօր դեռպան մը յուղարկելու նոյն ժողովոյն մասնակից ըլլալու համար ։

Ціїн фундаментальні відмінні архітектурні та художні властивості пам'яток відносяться до пам'яток архітектури та мистецтва України, які є об'єктами культурної спадщини України та є частиною світової спадщини ЮНЕСКО.

Վիշտ գանկալի բրայով ինձ նուստամատոյ գ
գելու և անոր բարեկեցութիւնը հաստատուն
և տեսողական հիման մը վրայ դնելու համար :

Ուրաց յասկալը ըլլալով նու սպատամատոց ը
ըլլալ այնպիսի գործոց որոց նպատակը խաղա-
ղութեան հաստատուն մնալով է , ընդունեցաց այս
հրաւերը . բայց միանդ ամոցն իմացուցի թէ ,
այսպիսի գեսապանաժողովոյ մը մէջ , հաստատա-
մառաթեամբ ամբողջ պիտի պահեմ այն սկզբուն-
քը թէ արտաքին որևէ իցէ զօրութիւն մը պիտի
չգործածուի հարկադրելու համար խտալացիները
որ ընդգէմ իրենց կամացը կառավարութիւն և
մասնաւոր սահմանադրութիւն մը ընդունին :

պահած ոչպային գումարումը՝ յասպաղեցու ցին այս
ունից օր մը որոշակելու անոր գումարուելուն
համար ։ Այսու ամենայնիւ պիտի ջանամ, թէ
դեռապահածողվայ մը մէջ և թէ առանձին բաշ-
նախօսութեանց մէջ, ձեռք բերելու իտալիային
ժողովութեան համար աղղասութիւն մը, որ զերծ
ըլլայ պինու զօրութեամբ միջնորդութենէ իւր
ներքին գործոցը մէջ և վստահ եմ թէ իտալու
կան թերակղզայն գործքերը խաղաղասիրական
և դոհացուցիչ կերպիւ պիտի կարգադրուին ։

Գաղղիացոյ կայսեր հետ սկսած եմ քանակասութիւններ ընելու՝ ընդարձակելու համար առև արական յարաբերութիւնները այս երկու ազգաց մէջ, և այս կերպիւ ևս առաւել հաստատել. բարեկամական գաղնակցութեան կապերը, որով միացեալ են .

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԵԱՏՐ ԱՐԴԻՇՆԱԳԸ

Յայտնի է որ սրբոյ Հշմիածնի վանուց միաշը բաններէն գերապատիւ Շահնալպարեանց Կարս, պետ վարդապետը քանի մը տարիէ ՚ի վեր հաշյերէն պատուական տպագրատուն մը հաստատած է ՚ի Փարիզ, ուր մօտ ժամանակներու իւր յարտուե ճգանց և իւր ազգասիրական եռանդուան շնորհիւը ՚ի լոյս ընծայուեցան զանազան հին պատմագրութիւններ Հայոց, որպիսի են Պետրոս պատմագիր, Ատենական Ըստղիկ, Ամբեատ Վահրամ, Ստեփան Վահրամ, Ստեփանոս Օքրելյան, ոյլի նկարագիր պատմութեան Հայոց գաղղինքէն, և այլն, և այլն :

Ելյա բաղմահմուտ գիտնական վարդապետին
ուստի մնասիրական ջանքը , անտարբերութեամբ
չնկատուեցաւ ի , բովզոյի իմաստուն կառավա-
րութիւններէն , որպէս յազգէս Հայոց զմբաղ-
գութեամբ . այլ ընդհակառակն կը լսեմք թէ
յիշեալ գերապատիւ վարդապետը յատուկ նա-
մակաւ գովութիւն , քաջալերու թիւն և գրամա-
կան պարզե մը ընկալաւ Պաղպիս կառավարու-
թենէն ինպաստ իւր ուստի մնասիրական ձեռնարկ
կութեանը . այլև թօյլուութիւն եղաւ որպէս
զի Գաղղիս ամեն մատենագարանները . ձեռաւ
գրոց՝ բացուին անոր երբոր ուզէ , օրինակի լու-
կամ համեմատելու համար իւր քովը եղած ձե-
ռագրոցը հետ : Եօյն մոլոդափարական ընթաց ըը-
ունեցան անոր համար՝ նաև գրատանները Պէտ-
քի , Մանիկի և այլք :

Կահնազարեանց կարագետ վարդապետը ,
եթէ չեմք սիսալիք , իւր անխոնիջ աշխատութիւր
ոչ միայն մեծ ծառացութիւն կը մատուցանէ ազ-
գային գրականութեանը , այլև . Հայոց աղբին
պատիւը կաւեցընէ ; ւրազայի ժաղովուց առջև
իւ այսու նկատմամբ ոնք հանու առաջին մաս-

կիւնտելիկով անձար կըքանի մեր այս վարպետը,
քաւսուն զո՞ւ ալ ան կընէ , ահա յիսուն զո՞ւ-
սուշ , չի փհէսիլ լնծի պէս հարիւր միւ շմէրի
ունի յիսունակուն զուսուշն հինգ հարիւր զո՞ւ-
սուշ , իշտէ ամմային ամման այս է : Ասոր պէս
հասկցիր ամեն է մնա ֆն ալ . հազար հեղբակը և մ
իրեն որ ճէպի թէ ֆթէր մի , զուրջուն խաբեմ մի
ու ըրախամլու չափ մի առնէ խո լանմիշըլլոյ ։
ի՞նչ կրպատախանէ , նախ գիր չեմ դիտեր . ետե
ալ ան չափին ըրախամը հայերէն քաւնիկրէն է
չեմ հասկլնար , օր մի օտան գացի , օր հաւատայ ,
երկու տէվլիյ բեռ կայ , ասանկ թղթէ չափեր
օրթայ լեցուցեր , ու վարպետ խալֆայ , ըրախ
վրանին հաւքըլէր , բան մի կըքնուրա են . ի՞նչ է
հարցուցի , չափը խայիր ըրեր եմ . երկու օր է
հոգիս ելուր ընտռելով , չկայ ըսաց . Ասուած
դիտէ տահա քանի օր ալ բնտեհց , ու ետքն
ալ գյբաղդաբատը չդրտաւ . Ահա այս է գէր
կարդալ փոր չիշտացնէր ըսողներուն վիճակը ու
կըկշտացնէ ըսողոց հանգստութիւնը ու հարը-
տութիւնը . տանից պէս շատ ու շատ բաներ
կընամ գրելու իսպաթով ձեզ խանտարմիշը ընել .
Բայց մենք այս տեղը Խնայրդական թնիւր-թեալը
վրայ պիտիր գրեմք . անոնք ուրիշ բաներ են .
թէոր այս գրածներս ամենուդ . թարափէն ալ
կարդացվիլը ուրախութեամբ սրտի աեսնամ նէ
խօսք կուտամ ձեզի որ անկէ վերջն ալ կինէ աս
ոճովն ու լեզուով , չայէլ չայէլ ենեալ ։

